

Naše spojení odsuzují lidé, kteří by nás stejně nevolili

15.9.2025 - | Česká strana sociálně demokratická

Málokteré politické uskupení má za sebou takové kotrmelce. Sociální demokracie, SOCDEM, do června 2023 Česká strana sociálně demokratická, měla donedávna vše, co si lze přát. Za předsednictví Miloše Zemana se stala hlavní představitelkou demokratické levice, v letech 1998-2006 byla dokonce hlavní vládní stranou. Měla předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, předsedu Vlády ČR i post prezidenta. Dnes je situace jiná. Členská základna prořídla a do parlamentních voleb jde SOCDEM spolu se STAČILO! Společným lídrem pro Karlovarský kraj je čtyřiačtyřicetiletý místopředseda SOCDEM Jiří Nedvěd. Rodák z Kutné Hory je ženatý a má tři děti.

Do Sociální demokracie jste vstoupil už jako student. Po třech letech jste ale stranu zase opustil, proč?

Od mládí věřím, že společnost má být kromě individualismu založená taky na solidaritě. Jinak přestává fungovat a rozpadá se, jako to pozorujeme dnes. Proto jsem se už v mládí stal členem strany, která to vidí stejně. Tehdy ale poprvé po revoluci vládla a zaplavovala ji vlna prospěchářů. Brzo jsem si řekl, že můžu trávit čas s příjemnějšími lidmi, a přestal platit členské příspěvky.

Pak jste ale znovu vstoupil do stejné řeky. Co vás k tomu vedlo?

V roce 2017, kdy Sociální demokracie poprvé výrazně prohrála parlamentní volby, mi bylo 36 let a měl jsem pocit, že teď je ten správný čas se vrátit a zkusit straně pomoci na nohy. I ze sobeckého důvodu, že bez ní bych neměl koho volit... Ale ta řeka vůbec nebyla stejná – v roce 2003 jsem opouštěl sebevědomou fungující stranu a po 14 letech se vracel úplně jinam. Jako by ta strana ztratila vnitřní kompas.

Musím se v té souvislosti zeptat na ROP Severozápad. Záležitost, která před lety hýbala politickým spektrem...

Kauza ROP Severozápad nás samozřejmě citelně zasáhla, podobně jako třeba ODS, a to tady i na Ústecku. Přesně tyhle kauzy byly jedním z důvodů, proč sociální demokracie začala ztrácet důvěru lidí. Dnes už je to poměrně vzdálená minulost, naprostá většina těch aktérů už ve straně není. Mě ale zaráží i to, jak dlouho celé řízení trvá. Když se deset let čeká na rozsudek, tak to o moc dobrém fungování soudního systému v Česku nesvědčí.

Ted' se SOCDEM spojuje do voleb se STAČILO! Nebude lidem ležet v žaludku spojení se stranou, která se otevřeně hlásí ke komunistické minulosti?

My jsme se rozhodli kandidovat v letošních volbách na kandidátce levicového hnutí STAČILO! O žádné spojení s KSČM ale nejde, to tvrdí jen vládní propaganda. A jestli to bude lidem ležet v žaludku? Záleží na tom, jakým lidem. Zatím to „morálně“ odsuzují hlavně příznivci středopravých stran, kteří by sociální demokracii stejně za žádných okolností nevolili. Jejich kritika není moc důležitá.

Proč jste do této spolupráce šli?

Nechtěli jsme, aby se opakovala situace z roku 2021, kdy levicové hlasy propadly. Jen „díky“ tomu máme u moci Fialovu arogantní vládu. Absence zastoupení obyčejných lidí ve Sněmovně byla patrná po celé čtyři roky, kdy se většině obyvatel snižovala životní úroveň. Nám jde o to, aby měl letos český volič možnost výběru v levé části politického spektra bez obavy, že jeho hlas propadne. V tuto chvíli už je prakticky jisté, že se hnutí STAČILO! do Sněmovny dostane. Levicový hlas tam bude znovu zastoupen.

Co je ve vašem volebním programu nejzásadnější?

Když jsme uzavírali spolupráci se STAČILO!, akceptovali jsme jejich program a zároveň jsme k němu dodali svoje priority. Protože nám jde v první řadě o vnitrostátní politiku, českého člověka a kvalitu jeho života, týkají se naše priority především sociální oblasti, důchodů, pracovních podmínek, mezd a platů, bydlení a podobně.

Když jsem program četla, zaujalo mne, jak chcete řešit vysoké ceny energií. Znárodněním?

Všichni si pamatujeme na energetickou krizi, která u nás byla jedna z nejhorších v Evropě. A jednou z příčin je, jak se v Česku s elektřinou nakládá. My ji u nás vyrobíme, pak ji pošleme na burzu do Německa a odtud si ji za drahé peníze kupujeme. Druhým problémem je vlastnická struktura ČEZu, kde skutečně prosazujeme, aby stát vykoupil těch 30 procent minoritních akcionářů a stal se jediným vlastníkem. Teprve pak dokážeme regulovat cenu elektřiny a zajistit lidem levné energie, jako se to děje třeba ve Francii. Podle nás by ostatně v rukou státu měla být veškerá kritická infrastruktura.

Na setkáních s občany mluvíte i o mzdách...

Karlovarský kraj má nejnižší průměrnou mzdu v celé republice. A nemyslím si, že tady lidé pracují méně nebo hůř než jinde. Člověk, který pracuje, by měl z práce slušně užít sebe a svou rodinu, ne hledat druhé nebo třetí zaměstnání. Lidé se dnes bojí zakládat rodiny a mít děti, protože neví, jestli to ekonomicky utáhnou. Důsledkem je nejnižší porodnost od vzniku samostatného státu. My chceme jít cestou jednak snižování zdanění práce a jednak zvyšování minimální mzdy, která potlačí nahoru i ostatní mzdy. Bez tlaku a pomoci státu se tohle řešit nedá.

Jak se stavíte k důchodové reformě?

Fialova vláda jen zvýšila věk odchodu do důchodu, žádnou reformu neprovedla. Tytéž peníze, které by se platily jako důchody, se vydají na jiných dávkách, protože už dnes mají lidé nad 55 let problém sehnat práci a až trh práce plně zasáhne automatizace spojená s rozvojem umělé inteligence, bude ještě hůř. My chceme vrátit věk odchodu do důchodu na 63 let, protože podle nás by se měl odvíjet od věku dožití ve zdraví. Chceme znovu zohlednit těžké profese, ale i ženy, aby za každé vychované dítě šly do důchodu o rok dříve.

Co je vedle nízkých mezd dalším problémem Karlovarského kraje?

Školství. To je moje druhá priorita, jsem totiž profesí učitel. Vzdělání bývalo pro dítě z jakékoli vrstvy možností, jak změnit svou budoucnost. Jenže tohle přestává platit, možnost vzestupu se zadrhává. Množství studií poukazuje na to, že děti z chudších vrstev i regionů mají výrazně nižší šanci na kvalitní vzdělání. Chudoba se stává dědičnou.

Co s tím?

Je to komplexní problém. Jedna věc je investovat do školství, hlavně do lidí. Fialova vláda slíbila učitelům 130 procent průměrné mzdy, reálně mají dnes s bídou 110 procent. A to se bavíme o

průměru, na který většina nedosáhne. Je třeba do oboru přilákat mladé kvalitní lidi, což bez investic státu nepůjde. Na základních školách Karlovarského kraje je dnes nejvyšší průměrný věk učitelů v rámci celé ČR. Druhá věc je ta sociální. V lokalitách, kde lidé pracují za nízké mzdy, se vytváří prostředí, které studiu nepřeje. V Karlovarském kraji je tak například nižší úspěšnost středoškolského studia než jinde. To všechno jsou věci, kde může stát pomoci.

Poukazujete i na to, že máme drahé potraviny. Jak byste řešili tento problém?

Když porovnáme ceny potravin s kupní silou obyvatel, máme skutečně jedny z nejdražších v Evropě. Přitom pro to není žádný objektivní důvod. A vládní řešení? Jedte si nakoupit za hranice. Fiala vám k tomu v Chebu natočí instruktážní video s Nutellou. Před pár dny jsem četl, že potraviny, které tehdy neslavně nakupoval, jsou v Německu stále levnější. A to při německých mzdách a kupní síle... Takže za dva roky vláda nedokázala udělat vůbec nic. Přitom je to také záležitost státu a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Řetězce svou cenovou politiku koordinují, tržní mechanismy u nás nefungují.

Na předvolebním kolbišti se hodně přetřásají témata referend, a to i těch o zahraniční politice. Jak je to u vás?

V programu máme prosazení zákona o obecném referendu. Jsme jedna z mála evropských zemí, která ho nemá, i když ho naše ústava předpokládá. Někdo se tady bojí hlasu lidí... Referendum se přitom musí vztahovat i na zahraničněpolitické otázky – konkrétně například na navyšování obranného, ve skutečnosti spíše zbrojního rozpočtu na 5 % HDP. Což je něco, co Donald Trump v zájmu amerických zbrojařů v NATO tvrdě prosazuje. My si ale myslíme, že tohle může český stát naprosto zlikvidovat, protože to znamená v podstatě 20 % rozpočtu. Tedy peněz, které jdou na opravy silnic, na důchody, školství, zdravotnictví... Vláda se tváří, že otázka, kde na to vezmeme, neexistuje. Ale jsou jen dvě možnosti – buď se zadlužíme, nebo budeme škrtnat. Podle nás jsou dohodnutá 2 % výdajů v rámci NATO i v současné komplikované mezinárodní situaci dostatečná. Jde ale o efektivitu.

<https://socdem.cz/akt-aktuality/nase-spojenci-odsuzuji-lide-kteri-by-nas-stejne-nevolili>